

Kuka edustaa kuntaa KUTSUNTALAUTAKUNNASSA?

Tietoja ja näkökulmia
etsivän nuorisotyön Aikalisä-toiminnasta

koonneet:

Miikka Piironen & Katja Uustalo,
Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

*etsivän nuorisotyön alueellisten koordinaattorien
ja kuntien Aikalisä-toiminnasta vastaavien
etsivien nuorisotyöntekijöiden avulla*

1. Johdanto: kuka soveltuu kunnan edustajaksi kutsuntalautakuntaan?.....	2
2. Aikalisä-toiminta ja kutsuntalautakunta.....	3
3. Kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa syksyn 2023 kutsunnoissa – tiedonkeruun valtakunnalliset tulokset.....	4
4. Kaksi viidestä kutsuntalautakuntiin nimetyistä kunnan edustajista on luottamushenkilöitä – mitä se tarkoittaa?....	5
5. Ehdotukset kutsuntalautakuntien siviilijäseniä koskevien prosessien kehittämiseksi.....	5
6. LIITE 1. Tulokset esitettyinä aluehallintovirastojen toimialueittain ja niihin kuuluvien maakuntien osalta (kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa).....	7
6.1. Lapin aluehallintoviraston alueen kunnat.....	7
6.2. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (PSAVI).....	7
6.3. Itä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (ISAVI).....	8
6.4. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (LSSAVI).....	8
6.5. Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (LSAVI).....	9
6.6. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (ESAVI).....	9
7. LIITE 2. Ote Inton etsivän nuorisotyön koordinaattoreille tekemästä Aikalisä-toiminta -kyselystä (01/2024).....	10

1. Johdanto: kuka soveltuu kunnan edustajaksi kutsuntalautakuntaan?

Syksyisten kutsuntatilaisuuksien ytimessä ovat ne usein jännittävät hetket, kun kukin kutsunnanalainen nuori vuorollaan astuu kutsuntalautakunnan eteen. Kutsuntalautakunta päättää yksilöllisesti kunkin asevelvollisen nuoren palveluskelpoisuudesta. Päätöksen perusteella asevelvollinen joko määrätään palvelukseen, vapautetaan palveluksesta, tai määrätään uuteen tarkastukseen. Lisäksi kutsuntalautakunta hyväksyy asevelvollisia siviilipalvelukseen.¹

Kutsuntalautakunta koostuu kolmesta jäsenestä: puheenjohtajana toimii asevelvollisuusasioihin perehtynyt virassa oleva upseeri, ja myös toinen jäsen on sotilasvirassa palveleva henkilö. Kolmas jäsen on sen kunnan edustaja, jonka kutsunnanalaisia kutsuntatoimitus koskee. Ennen kutsuntoja kunnan tuleekin nimetä kutsuntalautakuntaan edustajansa ja tämän varahenkilöt. Edustajalle maksetaan valtion varoista palkkio osallistumisesta kutsuntalautakunnan työhön sekä korvaus matkustamiskustannuksista.

Asevelvollisuuslaissa, sen esitöissä, tai missään muissa-kaan yleisesti saatavilla olevissa ohjaavissa tai kuntien toimintaa ohjeistavissa lähteissä² ei kuitenkaan käsitellä asiaa tämän tarkemmin. Missään ei siis avata esimerkiksi sitä,

- mitä tarkoitusta varten juuri kunnan edustaja lautakunnassa on,
- mitä kunnan edustajan tehtäviin erityisesti kuuluu, tai
- mitä kunnan edustajan olisi hyvä huomioida ja miten toimia osana lautakuntaa sekä kohdatessaan kuntansa nuoria.

Asevelvollisuuslaki ei myöskään aseta ehtoja kuntaa edustavasta jäsenestä. Kunnan päätäntävallassa on, nimeäkö se kutsuntalautakuntaan edustajakseen viranhaltijan (eli kunnan työntekijän) vai luottamushenkilön, kuten esimerkiksi kunnanhallituksen jäsenen tai kunnanvaltuutetun. Näiden kahden – työntekijöiden ja luottamushenkilöiden – valitsemisen välillä on ollut vuosien varrella nähtävissä jännitettä, joka vaikuttaisi jatkuvan myös tätä kirjoitettaessa.

Esimerkiksi hallituksen esitys eduskunnalle asevelvollisuuslaiksi (HE 37/2007 vp) toteaa perusteluosiossaan menneeseen viitaten, kuinka ”kunnan edustajana on usein ollut kunnallisen luottamustoimen haltija” – mutta silti lainsäätäjän mukaan ”tehtävän kannalta voisi olla tarkoituksenmukaista, että kuntaa edustaisi kunnan työntekijä esimerkiksi nuorisotyön alalta”³. Myös puolustusvoimien aluetoimistojen kunnille lähettämässä kutsuntojen järjestämistä koskevissa pyynnöissä usein toivotaan kuntien nimeävän edustajikseen nuorten parissa työskenteleviä henkilöitä.

¹ ks. [Asevelvollisuuslaki 1438/2007 19-21 §](#)

² Kuntien nyt saamasta ohjeistuksesta ks. esim. [Kuntaliiton yleiskirje 27/80/2007 \(Uuden asevelvollisuuslain mukaiset tehtävät kunnille ja puolustusvoimien terveydenhuollon uudelleen järjestelyt\)](#).

³ ks. [HE 37/2007 vp](#)

Samaten kutsuntojen kehittämisen työryhmä toteaa Puolustusministeriön tammikuussa 2024 julkaisemassa raportissa, että kunnan edustajan ”olisi tarkoituksenmukais- ta edustaa nuorten palveluja kunnassa”⁴. Potentiaalisina kunnan edustajina raportti mainitsee hyvinvointikoordi- naattorit tai muut nuorisotyöntekijät kuin etsivät nuorisotyöntekijät (jälkimmäisten tehtävät kutsunnoissa kun liittyvät Aikalisä-toimintaan⁵). Samansuuntaisesti etsivää nuorisotyötä edustava Into ja kohdennetun nuorisotyön osaa- miskeskus on katsonut, että kunnan edustajina olisi syytä olla nuoruutta ymmärtäviä ja paikallisia palveluja tuntevia työntekijöitä (tai esihenkilöitä) muualta nuorisotyöstä kuin etsivästä nuorisotyöstä, kouluista tai oppilaitoksista, kulttuurin ja vapaa-ajan palveluista tai esimerkiksi työllisyys- denhoidosta⁶.

Mutta mikä on juuri nyt tosiasiallinen tilanne: millaisissa asemissa toimivat henkilöt tätä nykyä edustavat kuntia kutsuntalautakunnissa? Kutsuntajärjestelmän kehittämistä käsittelevän työryhmäraportin mukaan ennen sosiaali- ja terveystalouden järjestämistäsiirtojen kunnilta hyvinvointialueille kunnan edustajana kutsuntalautakun- nassa toimi useimmiten sosiaali- ja terveydenhuollon am- mattilainen. Nykyhetkestä uusi työryhmäraportti ei kuiten- kaan sano mitään, eikä ihme, sillä näitä tietoja ei ole Suo- messa viime vuosina koottu kenenkään toimesta – ei en- nen tätä käsillä olevaa ja sikäli ainutlaatuista julkaisua.

Into ja aluehallintovirastojen valtuuttamat etsivän nuori- sotyön alueelliset koordinaattorit⁷ kokosivat Aikalisä- toiminnasta vastaavien etsivien nuorisotyöntekijöiden avulla syksyn 2023 aikana lähes jokaisesta Suomen kun- nasta tiedot siitä, millaisessa asemassa toimiva henkilö missäkin oli nimetty kutsuntoihin kuntaa edustamaan. Se, että tiedonkeruu tapahtui nyt nimenomaan etsivien nuori- sotyöntekijöiden ja heitä edustavan tahon toimesta, ei ehkä ole kovinkaan yllättävää. Kunnan edustajan nähdään ole- van olennaisessa asemassa niin lautakunnassa tapahtu- van nuoren kohtaamisen kuin etsivän nuorisotyön Aikalisä- toiminnankin kannalta.

⁴ ks. [Kutsuntajärjestelmän kehittäminen: Työryhmäraportti. Kutsuntojen kehittämisen työryhmä. Puolustusministeriön julkaisuja 2024:1.](#)

⁵ Aikalisä-toimintaa ohjeistaa Opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisotyön ja –politiikan vastuualueen kirje kunnille ja aluehallintovirastoille VN/2046/2020: ”Aikalisä-toiminta esitellään osana kutsuntoja ja valintati- laisuuksia, ja etsivä nuorisotyö osallistuu kutsuntoihin ja valintatilaus- siin tarjoamalla nuorelle mahdollisuuden keskustella häntä askarruttavista asioista, jotka liittyvät asevelvollisuuden tai vapaaehtoisen palveluksen suorittamiseen sekä aikaan ennen sitä tai kun palvelus päättyy tai keskey- ty. Etsivä nuorisotyö ei osallistu kutsuntalautakuntaan vaan on kutsun- noissa paikalla, kohtaamassa nuoret näiden omilla ehdoilla, sillä toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen.”

⁶ [Aikalisätoiminnan muistivihkonen etsiville nuorisotyöntekijöille. Into, kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskus, 08/2023.](#)

⁷ ks. Lisätietoa [etsivän nuorisotyön alueellisista verkostoista](#) ja [koordi- naattoreista](#).

2. Aikalisä-toiminta ja kutsuntalautakunta

Aikalisä-toimintaa⁸ tehdään tällä hetkellä jokaisessa kun- nassa, ja käytännössä kaikkialla vastuussa toiminnasta ovat siihen perehdytetyt etsivät nuorisotyöntekijät. Toimin- taan kuuluu se, että

- **ennen kutsuntoja tai nuoren ase- tai siviilipalveluk- sen alkamista etsivillä on edellytykset auttaa nuoria valmistautumaan kutsuntoihin tai palvelukseen.** Mahdollisuuksien mukaan etsivät myös osallistuvat jo kutsuntoja edeltäviin terveystarkastuksiin tai toimivat muuten yhteistyössä terveystarkastuksia tekevien työntekijöiden kanssa.
- **etsivä nuorisotyö osallistuu kaikkiin Puolustusvoii- mien järjestämiin kutsuntatilaisuuksiin ja aluetoimis- tojen tarkastuksiin.** Kaikki kutsunnanalaiset nuoret kohdataan luottamuksellisesti ja heille tarjotaan mah- dollisuus kiinnittyä etsivien antamaan tukeen ja oh- jaukseen. Etsivän nuorisotyön nuorilähtöistä ja kyn- nyksetöntä apua tehdään kutsuntojen kautta tutuksi koko ikäluokalle.
- **ase- tai siviilipalveluksensa keskeyttäneistä nuorista tehdään yhteydenottopyyntö nuoren kotikunnan etsi- välle nuorisotyölle,** ja palveluksen päättäneet tietävät myös itse olla etsiviin yhteydessä. Etsivä nuorisotyö kohtaa nuoret lyhyellä varoajalla ja tarjoaa mahdolli- suuden sosiaalisesti vahvistavaan, elämän eri tilan- teissa rinnalla kulkevaan tukeen ja auttaa eteenpäin kullekin nuorelle parhaiten soveltuvalla tavalla. Mah- dollisuuksien mukaan etsivä nuorisotyö osallistuu myös joukko-osastojen kotiutumispäiviin yms.

Etsivän nuorisotyön näkökulmasta on toivottavaa, että myös kutsuntalautakunnassa nuori kohdataan samaan aikaan sekä rohkeasti että sensitiivisesti, ja että hänen elämäntilannettaan tarkastellaan kokonaisvaltaisesti. Täl- löin mahdollisia ohjauksen, tuen ja palveluiden tarpeita voidaan tunnistaa jo tässä vaiheessa. Kutsuntalautakun- nan jäsenistä etenkin kunnan edustajalla on kallisarvoinen mahdollisuus valmistella tai ohjata nuorta keskustelemaan lautakuntakohtaamisessa esille tulleista asioista ja havait- semistaan palvelutarpeista etsivän nuorisotyön kanssa Aikalisä-kohtaamisessa. Aikalisä-kohtaaminen tapahtuu heti sen jälkeen, kun nuori on poistunut lautakunnan luota.

Kuntia kutsuntalautakunnissa edustamaan nimettyjen luottamushenkilöiden toimintaan on kuitenkin viime vuo- sina kohdistunut etsivän nuorisotyön taholta tiettyä tyy- tymättömyyttä – kuten myös toiveita siitä, että asiaan kiinnitettäisiin laajempaa huomiota ja ryhdyttäisiin kansal- lisiin kehittämistoimenpiteisiin. Aikalisä-toimintaa valta- kunnallisesti ajalla 1.8.2020-31.3.2024 kehittäneen Inton ja kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskuksen asiantuntijat saivat kuulla useaan otteeseen eri paikkakuntien etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä, kuinka he olivat kokeneet, ettei kun- nan edustajaksi nimetty poliittisessa asemassa toimiva henkilö vaikuttanut tuntevan oman kuntansa tai yleisesti palvelujärjestelmän toimintaa.

Useammassa tapauksessa kunnan edustajalla ei etsivien mukaan ole ollut kutsuntalautakuntaan kaivattua osaamis- ta tai mielenkiintoa nuorten kunnioittavaan kohtaamiseen, elämäntilanteiden kuulemiseen tai heidän ohjaamiseensa lautakunnasta eteenpäin.

⁸ ks. [Aikalisä-toiminnalle omistetut sivut \(Into – etsivä nuorisotyö ja työ- pajatoiminta ry\)](#)

Etsivien nuorisotyöntekijöiden toisinaan esille tuoma käsitys on, että joillain paikkakunnilla kunnan edustamisesta kutsuntalautakunnassa on tullut eräänlainen palkintotehtävä. Edustajia ei siis ole kaikkialla välttämättä nimetty tehtävään soveltuvan asiantuntemuksen tai osaamisen perusteella, vaan enemmän ikään kuin julkisena tunnustuksena – osoituksena arvostuksesta, joka on peräisin mahdollisesti hyvin toisenlaisista asiayhteyksistä.

Lisäksi etsivän nuorisotyön alueelliset koordinaattorit pitävät Aikalisä-toimintaan kytkeytyvistä osatekijöistä heikoimmin toteutuvana nyt juuri kuntia kutsuntalautakunnissa edustavien henkilöiden toimintaa. Tämä selvisi Inton ja kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskuksen käikille koordinaattoreille tammikuussa 2024 toteuttamassa Webropol-kyselyssä⁹. Kommenteissa koordinaattorit toivat kutsuntalautakunnan osalta esille seuraavaa (suoria lainauksia, kaikki eri koordinaattorilta):

- "Kutsuntalautakunnissa saisi olla enemmän kunnan nuorisoa tuntevia jäseniä. Ei vain kuntapäätäjätittellillä olevaa, joka ei nuorison piirissä vaikuta millään tavalla."
- "Kuntien edustajina lautakunnissa on edelleen tosi paljon kunnallispoliitikkoja, tämä pitäisi saada kitkettyä pois."
- "Kuntien edustajien pitäisi tietää enemmän etsivästä nuorisotyöstä ja siitä, mitä Aikalisä-toiminta on."
- "Kuntien edustajiksi lautakuntiin tulisi valita henkilöitä, joilla on jokin perustietämys toiminnasta."
- "Pienenä haasteena, se miten saadaan lautakunnan kunnanedustaja ohjaamaan nuori Aikalisä-pisteelle."

Vastauksista on tulkittavissa, että myös koordinaattorien mukaan kutsuntalautakuntien toiminnan ongelmakohdat usein liittyvät kunnan edustajiksi nimettyihin luottamus-toimien haltijoihin. Näille näkemyksille on annettava erityinen painoarvo, sillä koordinaattorit ovat Aikalisä-toiminnan ja kutsuntajärjestelyjen kannalta ratkaisevan tärkeässä roolissa ja merkittäväällä näköalapaikalla. Suurimmaksi osaksi he Aikalisä-toiminnan kouluttajakoulutuksen käyneinä perehdyttävät etsiviä nuorisotyöntekijöitä Aikalisä-toimintaan; ovat tarvittaessa yhteydessä Puolustusvoimien aluetoimistoihin onnistuneen yhteistyön takaamiseksi; ja kuulevat alueensa kuntien etsiviltä verkostotapaamisissa säännöllisesti kokemuksia niin kutsunnoista kuin muualtakin monialaisen yhteistyön parista.

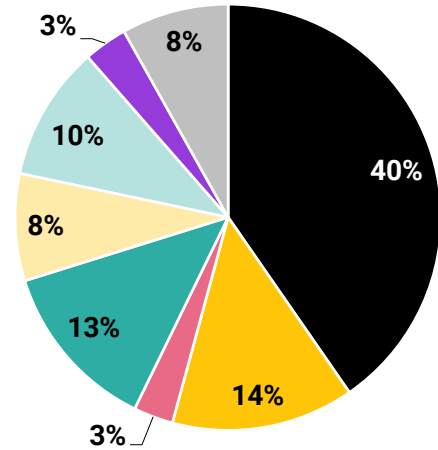
Inton ja osaamiskeskuksen asiantuntijoiden vaikutelma on, että käytössä olevien tietojen perusteella ei voida sanoa yllä kerrotun kaltaisten, tyytymättömyyttä herättäneiden kutsuntalautakuntakokemusten edustavan kuntien ehdotonta enemmistöä. Kuvaukset vastaavista tilanteista ovat kuitenkin toistuneet säännöllisesti vuodesta toiseen yhtenä keskeisimmistä Aikalisä-toiminnan kokonaisuuteen liittyvän kriittisen palautteen osina. **Näitä havaintoja ei siis voida jättää huomiotta, mikäli kutsuntajärjestelmää halutaan tulevana vuosina kehittää palvelemaan nuoria ja heidän hyvinvointinsa vahvistamista entistä paremmin, kuten yleistä asevelvollisuutta kehittämään asetettu parlamentaarinen komitea on hiljattain linjannut tavoitteeksi¹⁰.**

⁹ Koordinaattorit antoivat kuntien edustajien toiminnalle kutsuntalautakunnassa arvon 3,3 (keskiarvo, N=16) asteikolla 1-5 (1=toimii erittäin huonosti, toiminnassa huomattavasti kehitettävää, 5=toimii erittäin hyvin, toiminnassa ei juurikaan kehitettävää). 56 % eli 9 eri alueiden koordinaattoria arvioi kuntaedustajien toiminnassa olevan kehitettävää. Ks. [LIITE 2](#).

¹⁰ Vuonna 2021 julkaistussa ja kutsuntajärjestelmän uudistusta nyt ohjeistavassa parlamentaarisen komitean mietinnössä tavoitetilaksi asetetaan sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvien tavoitteiden ohella myös

3. Kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa syksyn 2023 kutsunnoissa – tiedonkeruun valtakunnalliset tulokset

Etsivän nuorisotyön alueellisten koordinaattorien kuntien etsivien nuorisotyöntekijöiden avulla koostamista tiedoista selviää, ketkä edustivat kuntia syksyllä 15.8.-15.12.2023 järjestettyjen kutsuntatilaisuuksien kutsuntalautakunnissa.

kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	40 %	134
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	14 %	46
etsivä nuorisotyöntekijä	3 %	10
esihenkilötehtävissä	13 %	43
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	8 %	27
opetus- ja koulutusala	10 %	34
muut	3 %	11
ei tietoa	8 %	27
yhteensä	100 %	332

Taulukko 1. Kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa, valtakunnalliset tulokset (edustajia N=332).

Selkeästi yleisimmin kutsuntalautakuntaan kuntaa edustamaan oli nimetty poliittinen luottamushenkilö – valtakunnallisesti heitä oli yhteensä 40 % kaikista kuntien edustajista. Yleensä näissä tapauksissa oli kyse joko kunnanvaltuuston tai -hallituksen jäsenistä. Nyt tarkastelluista yksittäisistä kategorioista luottamushenkilö oli yleisin jokaisen aluehallintoviraston alueella yhtä lukuun ottamatta, heidän osuutensa vaihdellen Lapin vajaan 20 %:sta aina Länsi- ja Sisä-Suomen yli 52 %:iin¹¹.

Kun lasketaan yhteen kaikki kunnalliset viranhaltijat, eli eri ammattikuntia ja hallintotasoja edustavat kuntatyöntekijät, oli heitä yhteensä 52 % kuntien edustajista kutsuntalautakunnissa. Useimmiten kyse oli nuorisotyöntekijöistä (14 %) tai kunnan eri toimialoja (yleisempänä nuoriso, kulttuuri- ja vapaa-aika tai vastaava) edustaneista esihenkilöistä (13 %). 10 % kuntien edustajista työskenteli opetus- ja

nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisriskin vähentäminen. Ks. [Yleisen asevelvollisuuden kehittäminen ja maanpuolustusvelvollisuuden täyttäminen. Parlamentaarisen komitean mietintö. Valtioneuvoston julkaisuja 2021:91.](#)

¹¹ Tulokset eriteltynä aluehallintovirastojen toimialueiden ja etsivän nuorisotyön alueverkostojen eli maakuntien mukaan, ks. [LIITE 1](#).

koulutusala (esim. opinto-ohjaajana, opettajana tai rehtorina). Kunnan hallinnon tai jonkun toimialan tai palvelun asiantuntijana (esim. suunnittelijana tai koordinaattorina) tai sihteerinä työskenteli 8 % kuntien edustajista.

3 % kuntien edustajista (eli 10 henkilöä) oli ammatiltaan etsiviä nuorisotyöntekijöitä. Vaikka etsivien nuorisotyöntekijöiden osuus on pieni, voi tätä pientäkin edustusta silti pitää hieman yllättävänä. Aikalisä-toimintamallin valtakunnallisesta levittämisestä ja koordinaatiosta vastaava opetus- ja kulttuuriministeriö sekä ministeriötä avustanut kohdennettu nuorisotyön osaamiskeskus että alueelliset koordinaattorit ovat toistuvasti viestineet niin kunnille kuin etsiville nuorisotyöntekijöille, ettei osallistumista kutsuntalautakuntaan kunnan edustajan roolissa voida pitää etsivälle nuorisotyöntekijälle sopivana tehtävänä¹².

Ne kunnan työntekijät, joita ei saatujen tietojen perusteella kyetty luokittelemaan joko nuoriso- tai opetus- ja koulutusalan henkilöstöön, kuntahallintoon, asiantuntijoihin tai sihteerihin lukeutuviksi, on esitetty kategoriassa ”muut” (3 %, 11 hlöä). Tähän joukkoon on laskettu myös Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden työntekijät, jotka hyvinvointialueuudistuksessa tehdyn poikkeuksen johdosta ovat muista kunnista poiketen edelleen kunnan työntekijöitä, ollen yhä myös edustamassa kuntaa kutsuntalautakunnissa. 27:n kunnan edustajista ei tiedonkeruussa saatu lainkaan tietoja keruuajan puitteissa.

4. Kaksi viidestä kutsuntalautakuntiin nimetyistä kunnan edustajista on luottamushenkilöitä – mitä se tarkoittaa?

Nyt toteutetun tiedonkeruun merkittävin tulos koskee luottamushenkilöiden suhteellisesti huomattavan suurta osuutta. Mikäli ennen hyvinvointialueuudistusta kunnan edustajana kutsuntalautakunnassa toimi useimmiten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen, kuten kutsuntajärjestelmän kehittämistä käsittelevässä työryhmäraportissa todetaan¹³, on 1.1.2023 voimaan astuneen uudistuksen jälkeen siis tapahtunut lyhyessä ajassa huomattava muutos.

Kunnan edustamisesta kutsuntalautakunnassa näyttää tulleen uudella tavalla kuntapoliittiseksi katsottu tehtävä. Edustajiksi nimitään lisääntyvässä määrin luottamushenkilöitä: valtuutettuja ja kunnanhallituksessa vaikuttavia päättäjiä. Kunnan palveluissa työskentelevien työntekijöiden osuus kutsuntalautakuntaan nimetyistä kunnan edustajista on vastaavasti mitä ilmeisimmin romahtanut parin viimeisen vuoden aikana. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset eivät ole enää olleet kunnan käytettävissä, monessa kunnassa heidän tilalleen ei nähtävästi ole haettu uusia ammattilaisia muilta toimialoilta.

Kunnan yleisen nuorisotyön, opetus- ja koulutusalojen sekä erilaisten asiantuntijoiden kuten suunnittelijoiden – eli henkilöiden, jotka ammatillisen työnkuvansa puolesta tuntevat nuorten todellisuutta ja/tai palvelujärjestelmää – suhteellisen pieni edustus saattaa herättää kysymyksiä.

¹² Opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisotyön ja –politiikan vastuualueen kirje kunnille ja aluehallintovirastoille VN/2046/2020; Aikalisä-toiminnan perehdytys etsiville nuorisotyöntekijöille; [Aikalisätoiminnan muistivihkonen etsiville nuorisotyöntekijöille](#).

¹³ [Kutsuntajärjestelmän kehittäminen: Työryhmäraportti](#), sivu 31.

Näiden alojen työntekijöitä työskentelee jokaisessa suomalaisessa kunnassa, ja oletettavasti heillä olisi monesti myös valmiuksia kohdata nuoria kutsuntalautakunnan siviilijäsenen ominaisuudessa. Teoriassa olisi siis ollut hyvin mahdollista, ja viimeaikaisen keskustelun huomioon ottaen ehkä luultavaakin, että tilanne kunnan edustajien suhteen olisi näyttänyt merkittävässä määrin erilaiselta kuin nyt tämän tarkastelun perusteella.

Yllättävän jyrkkänä esiin piirtyvä kehityskaari on sikäli huomionarvoinen, että se kulkee hyvin eri suuntaan kuin mitä on pidetty yleisesti haluttavana sekä lainsäätäjän, Puolustusvoimien aluetoimistojen, kutsuntojen kehittämiseen osallistuneiden tahojen että etsivän nuorisotyön toimesta (ks. tämän raportin luvut 1 ja 2). Missään ei ole julkisesti esitetty, että luottamushenkilöiden osuutta kutsuntalautakunnissa toimivina kunnan edustajina tulisi määrätietoisesti kasvattaa.

Monessa yhteydessä on sitä vastoin toivottu, että nuoria koskevia asioita ja kunnan palveluja tuntevien työntekijöiden osuus kutsuntalautakunnassa kasvaisi aiempaa suuremmaksi. Jostain syystä kunnissa on päädytty toimimaan toisin ja tekemään päätöksiä toisenlaisista näkökohdista käsin kuin pyynnöissä tai kannanotoissa on esitetty.

Tämän tarkastelun perusteella ei kuitenkaan voida muodostaa käsitystä siitä, millaisia osatekijöitä ja prosesseja kunnissa ovat nyt yleiseksi osoittautuneen käytännön, luottamushenkilön kutsuntalautakuntaan kunnan edustajaksi nimeämisen, taustalla.

5. Ehdotukset kutsuntalautakuntien siviilijäseniä koskevien prosessien kehittämiseksi

Kutsuntalautakuntien niin sanottujen siviilijäsenten eli kunnan edustajien nimeämistä koskeva kansallinen tilannekuva ja nykyinen kehityssuunta näyttää epätoivottavalta, mikäli tahtotilana pidetään sitä, mitä asiasta on sanottu Puolustusvoimien, parlamentaarisen komitean, kutsuntajärjestelmää kehittävän työryhmän, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Aikalisä-toimintaa ja etsivää nuorisotyötä edustavien organisaatioiden taholta.

Raportissa esitettyjen tulosten valossa on selvää, että aiemmat julkilausumat, ohjeistukset ja pyynnöt eivät ole vaikuttaneet toivotulla tavalla. Kunnat eivät ole nimenneet edustajikseen kutsuntalautakuntiin niinkään nuorten todellisuutta ja kunnan palveluja työnkuvansa puolesta tuntevia henkilöitä kuin yhä enenevässä määrin poliittisia luottamushenkilöitä kunnanvaltuustosta ja/tai -hallituksesta.

Uusille avauksille ja toimenpiteille on siis tilausta, jotta voidaan taata eri paikkakunnilla asuvien kutsunnanalaisien nuorten oikeuksien toteutuvan yhdenvertaisella tavalla, kun he astuvat kutsuntalautakunnan eteen ja saavat siltä elämänsä vahvasti vaikuttavan päätöksen sekä mahdollisesti myös muuta ohjausta. Nykyiseen asiointilaan tarvitaan muutoksia, jotta tuo nuoria kohtaava ja ohjaava työ voidaan saattaa tarkoituksenmukaiselle, ammatillisesti nykyistä luotettavammalle pohjalle.

Seuraavalla sivulla esitetään etsivää nuorisotyötä ja siten Aikalisä-toiminnan käytännön toteutusta edustavan Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry:n osin päällekkäisiä ja vaihtoehtoisia ehdotuksia kansallisiksi kehittämistoimiksi.

A. Laaditaan ja jalkautetaan kuntien käyttöön uusi ohjeistus kutsuntojen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä.

- Ohjeistuksessa esitettäisiin suositukset myös kutsuntalautakuntaan nimettävän kunnan edustajan valitsemiseksi sekä nimetyille henkilöille tarkoitettu opastus toimimiseen lautakunnan jäsenenä.
- Hyödynnetään kutsuntalautakunnan työhön opastamisen tukena myös videotietoiskuja ja muuta käytännön toimintaan perehdyttämiseen hyödyllistä materiaalia.
- Kuntien ohjeistamisessa kutsuntojen järjestämiseen liittyviin tehtäviin voisi tulla kyseeseen esimerkiksi asiaankuuluvien ministeriöiden, Puolustusvoimien, Kuntaliiton ja nuorisotyön edustajien yhdessä laatima uudennainen yleiskirje (edellinen on lähes 20 vuoden takaa, vuodelta 2007, jonka jälkeen moni asia on yhteiskunnassa muuttunut).

B. Seurataan valtion viranomaisten tai Kuntaliiton toimesta sitä, millaisissa asemissa toimivia henkilöitä kunnat nimeävät kutsuntalautakuntiin.

- Julkaistaan tiedot säännöllisesti eli vuosittain asiainkuuluvien ministeriöiden tai Kuntaliiton verkkosivuilla.
- Vaikutetaan asiaa koskevaan julkiseen keskusteluun ja tietoisuuteen parantamalla yleisesti saatavilla olevaa tietovarantoa. Tuetaan näin kuntien tiedolla johtamista ja päätöksentekoa kansallisesti jaetun ymmärryksen pohjalta.

C. Säädetään, että kunnan tulee julkistaa ja pitää verkkosivuillaan helposti saavutettavissa tieto kutsuntalautakuntiin nimetyistä kunnan edustajista sekä asiaa koskevista päätöksistä.

- Tällä hetkellä tiedot kunnan edustajista eivät useimmissa tapauksissa ole saavutettavia ja asian selvittäminen vaatii erityistä etsivää työtä.
- Läpinäkyvyys oletettavasti ruokkisi vastuullisia, hyvän hallintotavan mukaisia käytäntöjä myös kuntien edustajien nimeämisen kohdalla.

D. Muutetaan asevelvollisuuslain 19 §¹⁴ ja 22 §¹⁵ vaihtamalla "kunnan edustajan" tilalle "kunnan työntekijä".

- Muutoksen myötä lautakuntiin nimettäisiin kaikkialla ainoastaan kyseisen kunnan työntekijöitä, eikä enää lainkaan luottamushenkilöitä.
- Muutoksella taattaisiin kutsuntalautakuntatyöskentelyn ammatillinen kokonaisvaltaisuus: kahden Puolustusvoimia edustavan viranhaltijan työtä täydentäisi ammatillisesti perusteltu näkökulma myös kunnallisen toiminnan taholta.

¹⁴ [Asevelvollisuuslaki 1438/2007, 19 §](#) (ote): "Kutsuntalautakunnan puheenjohtajan tulee olla asevelvollisuusasioihin perehtynyt virassa oleva upseeri, jolla on kokemusta asevelvollisuusasioiden käsittelemisestä. Muista jäsenistä toisen tulee olla asevelvollisuusasioihin perehtynyt sotilasvirassa palveleva henkilö ja toisen jäsenen sen kunnan edustaja, jonka kutsunnanalaisia kutsuntatoimitus koskee. Lisäksi jäsenistä ainakin yhden tulee olla aluetoimiston virkamies."

¹⁵ [Asevelvollisuuslaki 1438/2007, 22 §](#) (ote): "Kunnan tulee lisäksi nimetä kutsuntalautakuntaan kunnan edustaja ja tälle tarpeellinen määrä varahenkilöitä."

E. Muutetaan asevelvollisuuslain 19 § ja 22 § niin, että kunnan edustajan sijaan tai ohella kutsuntalautakunnassa tulee olla hyvinvointialueen työntekijä.

- Muutoksella taattaisiin, että kutsuntalautakunnassa on nuorten todellisuuteen ja palvelujärjestelmään liittyvää ammatillista osaamista myös tilanteissa, joissa kunta ei sitä löydä.
- Kutsuntojen kehittämisen työryhmä otti raportissaan (2024) vastikään kantaa tämän suuntaisesti ja peräänkuulutti sekä sosiaalityön osaamisen että monialaisen yhteistyön varmistamisen tarvetta kutsuntajärjestelmää kehitettäessä¹⁶.

Ehdotukseen A sisältyvässä opastuksessa kuntaa kutsuntalautakunnassa edustavalle jäsenelle ei olisi mitään ennen näkemätöntä – vastaavaa nimittäin on tarjottu kunnille jo aiemmin, Aikalisä-toimintamallin toimeenpanon aiemmassa vaiheessa. Stakesin (nyk. THL) vuonna 2008 julkaisemasta ja nyt jo arkistoidusta *Time Out! Aikalisä! Elämä raiteilleen -toimintamallin käsikirjasta*¹⁷ löytyy tietäksemme ainoa kuvaus kunnan edustajan lautakuntaan sijoituvista tehtävistä. Kunnan edustajan toiminnassa keskeiseksi katsotaan kutsunnanalaisen nuorten ohjaus Aikalisä-toimijoiden¹⁸ luo "lempeällä, mutta napakalla otteella"¹⁹.

Tuolloin, Stakesin ja THL:n koordinoimissa toimintaa vuosina 2008-2017, Aikalisä-toimintamalli ei laajuutensa ja toiminnan yhtenäisyyden osalta vielä toteutunut samalla tavalla kuin sittemmin ja tänä päivänä, kun toimintaa koordinoi opetus- ja kulttuuriministeriö ja etsivät nuorisotyöntekijät vastaavat siihen kuuluvan tuen ja ohjauksen tarjoamisesta jokaisessa kunnassa. Mallin aiempi versio vaikuttaa kuitenkin siis olleen sikäli kattavampi ja kokonaisvaltaisempi, että Aikalisä-toimintaan kuuluvan ohjauksen katsottiin tapahtuvan osin jo nuoren astuessa kutsuntalautakunnan eteen. Kunnan edustajan tehtävät nähtiin kytköksissä Aikalisä-toimintamalliin.

Näiltä osin saattaisikin olla syytä astua askel taaksepäin ja nähdä kutsuntalautakunnassa tapahtuva nuoren kohtaaminen niin merkityksellisenä, että siihen on syytä kiinnittää jälleen huomiota yhdessä, kansallisesti ja monialaisesti. Tämä nuorelle aina ainutlaatuinen, yleensä jännittävä, helpottava – mutta joskus yllättävä ellei järkyttäväkin – hetki, kun hän saa lautakunnalta palveluksenastumismääräyksen tai muun päätöksen, saattaa olla hänen elämänsä monella tapaa käänteentekevä. Myös yhteiskunnan on hyvä se tunnistaa ja miettiä, kuinka tuosta kallisarvoisesta hetkestä ja kohtaamisesta tehdään yhdessä mahdollisimman rakentava.

¹⁶ [Kutsuntajärjestelmän kehittäminen: Työryhmäraportti](#) (sivut 60-61): "Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirryttyä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kutsuntalautakuntien sosiaalityön nuorisosiainkuntamies on vähentynyt, koska hyvinvointialueen edustajan läsnäolo kutsuntalautakunnassa ei ole lain mukaan enää mahdollista. Työryhmä katsoo, että kutsuntalautakunnassa olisi kuitenkin jatkossakin syytä olla edustettuna myös hyvinvointialueen nuorten palveluista vastaava taho. Tämä olisi tarpeellista sosiaalityön osaamisen varmistamiseksi kutsunnoissa ja myös eri hallinnonalojen välisen yhteistyön varmistamiseksi."

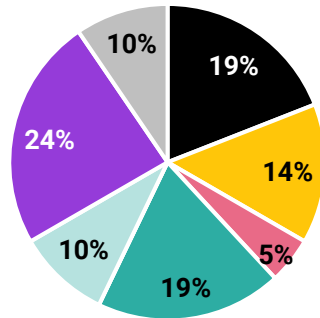
¹⁷ [Time out! Aikalisä! Elämä raiteilleen -toimintamalli. Käsikirja. Yhteishanke: Stakes, Puolustusvoimat, Työ- ja elinkeinoministeriö, Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsingin kaupunki ja Vantaan kaupunki, 2008.](#)

¹⁸ Vielä tässä vaiheessa "Aikalisä-ohjaajat" koottiin kunnissa monilta eri aloilta, yleisimmin mukana oli sosiaali- tai terveydenhuollon työntekijöitä.

¹⁹ Lainaus kokonaisuudessaan (sivuilta 23-24): "Kutsuntalautakunnan siviilijäsenen tehtävänä on ohjata miehiä Aikalisä-informaatiopisteeseen, jossa ohjaajat ottavat miehet vastaan, esittelevät tukipalvelua ja tekevät halukkaille lähteen palveluun. - - Kokemus on osoittanut, että miehiä kannattaa ohjata informaatiopisteeseen lempeällä mutta napakalla otteella. Vaikka tukipalveluun osallistuminen on vapaaehtoista, ei vapaaehtoisuutta kannata tässä vaiheessa korostaa liikaa. Tarkoituksena on kaikin keinoin rohkaista ja motivoida miehiä tarttumaan tarjottuun tukeen."

6. LIITE 1. Tulokset esitettynä aluehallintovirastojen toimialueiden ja niihin kuuluvien maakuntien mukaan (kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa)

6.1. Lapin aluehallintoviraston alueen kunnat

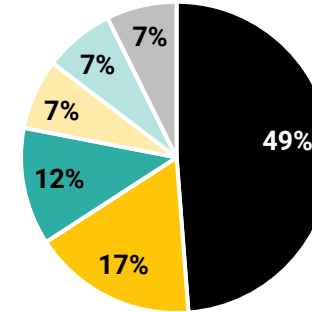

kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	19 %	4
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	14 %	3
etsivä nuorisotyöntekijä	5 %	1
esihenkilötehtävissä	19 %	4
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	0 %	0
opetus- ja koulutusosalalla	10 %	2
muut	24 %	5
ei tietoa	10 %	2
yhteensä	100 %	21

Taulukko 2. Lapin alueen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=21).

Alueella vain yksi maakunta ja etsivän nuorisotyön alueverkosto

6.2. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (PSAVI)

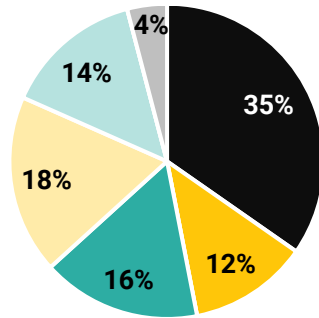
kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	49 %	20
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	17 %	7
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0
esihenkilötehtävissä	12 %	5
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	7 %	3
opetus- ja koulutusosalalla	7 %	3
muut	0 %	0
ei tietoa	7 %	3
yhteensä	100 %	41

Taulukko 3a. Pohjois-Suomen alueen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=41).

kunnan edustajan asema	Kainuu		Pohjois-Pohjanmaa	
	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	55 %	6	47 %	14
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	18 %	2	17 %	5
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0	0 %	0
esihenkilötehtävissä	0 %	0	17 %	5
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	0 %	0	10 %	3
opetus- ja koulutusosalalla	0 %	0	10 %	3
muut	0 %	0	0 %	0
ei tietoa	27 %	3	0 %	0
yhteensä	100 %	11	100 %	30

Taulukko 3b. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=41).

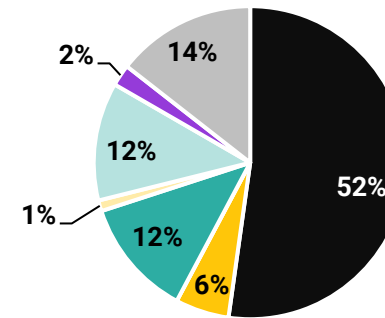
6.3. Itä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (ISAVI)

kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	35 %	17
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	12 %	6
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0
esihenkilötehtävissä	16 %	8
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	18 %	9
opetus- ja koulutusosalalla	14 %	7
muut	0 %	0
ei tietoa	4 %	2
yhteensä	100 %	49

Taulukko 4a. Itä-Suomen alueen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=49).

6.4. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (LSSAVI)

kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	52 %	47
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	6 %	5
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0
esihenkilötehtävissä	12 %	11
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	1 %	1
opetus- ja koulutusosalalla	12 %	11
muut	2 %	2
ei tietoa	14 %	13
yhteensä	100 %	90

Taulukko 5a. Länsi- ja Sisä-Suomen alueen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=90).

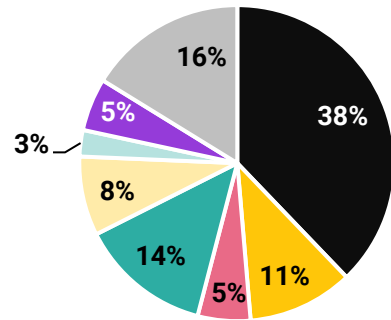
kunnan edustajan asema	Pohjois-Karjala		Etelä-Savo		Pohjois-Savo	
	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	69 %	9	46 %	6	9 %	2
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	8 %	1	23 %	3	9 %	2
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0	0 %	0	0 %	0
esihenkilötehtävissä	8 %	1	15 %	2	22 %	5
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	0 %	0	0 %	0	39 %	9
opetus- ja koulutusosalalla	8 %	1	15 %	2	17 %	4
muut	0 %	0	0 %	0	0 %	0
ei tietoa	8 %	1	0 %	0	4 %	1
yhteensä	100 %	13	100 %	13	100 %	23

Taulukko 4b. Pohjois-Karjalan sekä Etelä- ja Pohjois-Savon kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=49).

kunnan edustajan asema	Keski-Suomi		Pirkanmaa		Pohjanmaat	
	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	68 %	13	63 %	17	39 %	17
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	11 %	2	7 %	2	2 %	1
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0	0 %	0	0 %	0
esihenkilötehtävissä	5 %	1	0 %	0	23 %	10
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	0 %	0	0 %	0	2 %	1
opetus- ja koulutusalaalla	0 %	0	15 %	4	16 %	7
muut	0 %	0	4 %	1	2 %	1
ei tietoa	16 %	3	11 %	3	16 %	7
yhteensä	100 %	19	100 %	27	100 %	44

Taulukko 5b. Keski-Suomen, Pirkanmaan sekä Etelä-, Keski- ja Pohjanmaan kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=90).

6.5. Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (LSAVI)

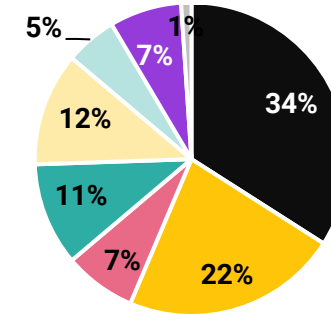
kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	38 %	14
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	11 %	4
etsivä nuorisotyöntekijä	5 %	2
esihenkilötehtävissä	14 %	5
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	8 %	3
opetus- ja koulutusosalalla	3 %	1
muut	5 %	2
ei tietoa	16 %	6
yhteensä	100 %	37

Taulukko 6a. Lounais-Suomen alueen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=37).

kunnan edustajan asema	Satakunta		Varsinais-Suomi	
	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	29 %	5	45 %	9
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	12 %	2	10 %	2
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0	10 %	2
esihenkilötehtävissä	29 %	5	0 %	0
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	12 %	2	5 %	1
opetus- ja koulutusosalalla	6 %	1	0 %	0
muut	12 %	2	0 %	0
ei tietoa	0 %	0	30 %	6
yhteensä	100 %	17	100 %	20

Taulukko 6b. Satakunnan ja Varsinais-Suomen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=37).

6.6. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen kunnat (ESAVI)

kunnan edustajan asema	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	34 %	32
nuorisotyöntekijä (ei etsivä nuorisotyö)	22 %	21
etsivä nuorisotyöntekijä	7 %	7
esihenkilötehtävissä	11 %	10
asiantuntija-/sihteeritehtävissä	12 %	11
opetus- ja koulutusosalalla	5 %	5
muut	7 %	7
ei tietoa	1 %	1
yhteensä	100 %	94

Taulukko 7a. Etelä-Suomen alueen kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=94).

kunnan edustajan asema	Kaakkois-Suomi		Kanta- ja Päijät-Häme		Pääkaupunki-seutu		Uusimaa	
	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä	osuus, %	määrä, hlöä
luottamushenkilö	89 %	16	64 %	14	0 %	0	6 %	2
nuorisotyöntekijä (ei etsivä)	0 %	0	5 %	1	16 %	3	49 %	17
etsivä nuorisotyöntekijä	0 %	0	0 %	0	11 %	2	14 %	5
esihenkilötehtävissä	0 %	0	5 %	1	26 %	5	11 %	4
asiantuntija-/sihteeritehtäv.	6 %	1	9 %	2	21 %	4	11 %	4
opetus- ja koulutusosalalla	0 %	0	9 %	2	0 %	0	9 %	3
muut	0 %	0	9 %	2	26 %	5	0 %	0
ei tietoa	6 %	1	0 %	0	0 %	0	0 %	0
yhteensä	100 %	18	100 %	22	100 %	19	100 %	35

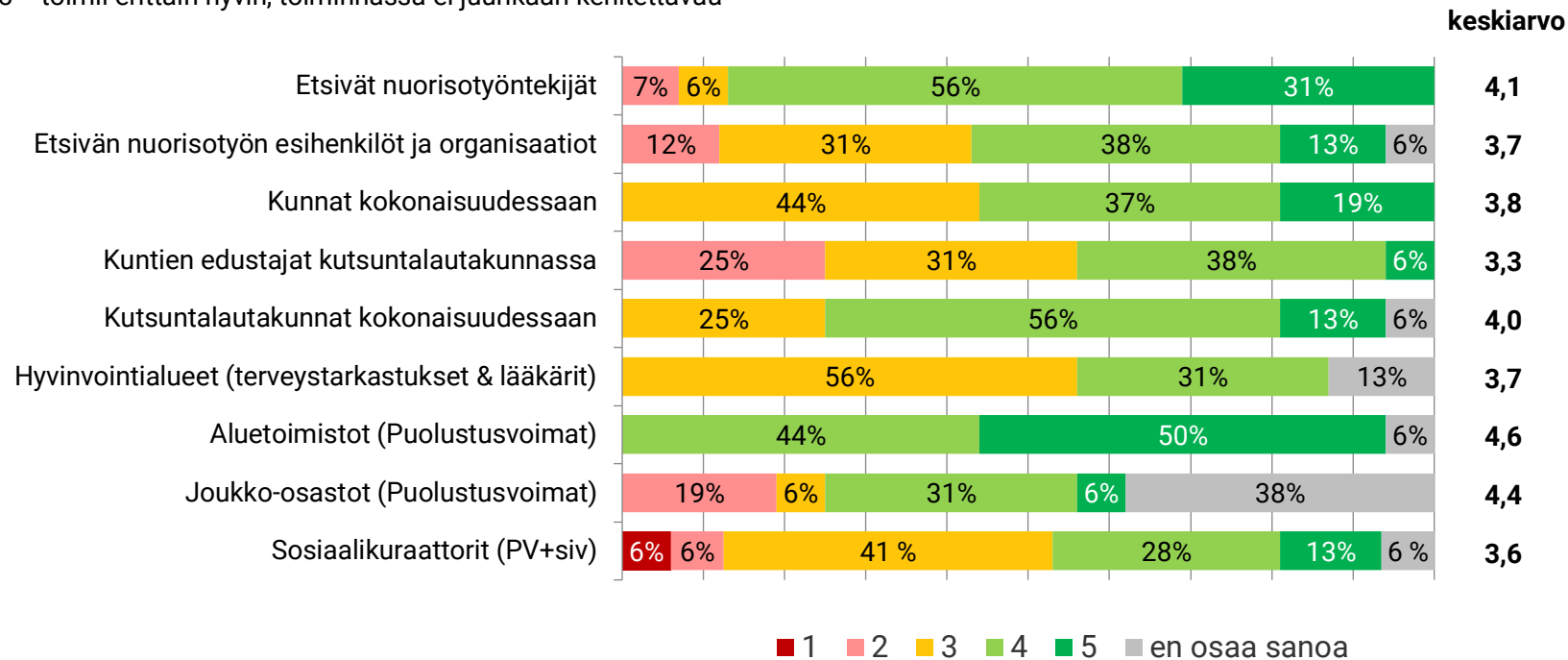
Taulukko 7b. Kaakkois-Suomen, Kanta- ja Päijät-Hämeen, pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan kuntien edustajat kutsuntalautakunnissa (edustajia N=94).

7. LIITE 2. Ote Inton etsivän nuorisotyön koordinaattoreille tekemästä Aikalisä-toiminta -kyselystä (01/2024)

KYSYMYS:

ARVIOI kutsuntoihin ja Aikalisään liittyvien tahojen toimintaa alueesi kokemusten perusteella asteikolla 1–5. Miten koet seuraavien tahojen toimivan Aikalisä-toimintamallin toteuttamisen ja yhteistyön kannalta?

1 = toimii erittäin huonosti, toiminnassa huomattavasti kehitettävää
5 = toimii erittäin hyvin, toiminnassa ei juurikaan kehitettävää

Taulukko 8. Etsivän nuorisotyön alueellisten koordinaattorien arviot siitä, miten sujuvasti kutsuntojen järjestämisen ja Aikalisä-toimintamallin kannalta olennaiset tahot toimivat heidän maakunnassaan (N=16).

Kysely toteutettu tammikuussa Webropol -kysely- ja raportointisovelluksella 2024 kaikille tuolloin töissä olleille koordinaattoreille (koordinaattoreita on yhteensä 18). Tulokset kokonaisuudessaan saatavissa Intolta.